

SOCIOLOGY
PAPER - II

Signature of Invigilators

Roll No.
(In figures as in Admit Card)

1.

2.

JY-06/09

Roll No.
.....
.....
(in words)

Name of the Areas/Section (if any).....

Time Allowed :75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. **All questions** are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method

Wrong method

OR

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ **પચાસ (૫૦)** બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.**
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) and (D). વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનમાં બરાબર સમાઈ બચ તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત :

ખોટી રીત :

,

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાળજી પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

SOCIOLOGY
Paper - II

સોષ્યોલોજી
પેપર-II

NOTE : This paper contains FIFTY (50) multiple-choice / Assertion & Reasoning/ Matching questions, each questions carrying two (02) marks. Attempt ALL the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. Which among the following said sociology is a science of interpretative understanding?
(A) Durkheim
(B) Marx
(C) Pareto
(D) Weber
2. Which of the following is not a feature of the caste system
(A) Endogamy
(B) Purity-Pollution
(C) Social Mobility
(D) Traditional occupation
3. Rules of behaviour in society are known as
(A) values
(B) norms
(C) sanctions
(D) folkways
4. The process by which the individual internalizes and learns to conform to the norms of the group is called
(A) Education
(B) Socialization
(C) Conformity
(D) Legitimacy
૧. નિમ્ન પૈકીના કોણે કહ્યું કે સમાજશાસ્ત્ર એ અર્થબોધત અર્થઘટન (interpretative understanding) નું એક વિજ્ઞાન છે
(A) દૂર્કાઈમ
(B) માર્ક્સ
(C) પેરેટો
(D) વેબર
૨. નિમ્નમાંથી કયું જ્ઞાતિ-વ્યવસ્થાનું એક લક્ષણ નથી?
(A) અન્તલગ્ન
(B) પવિત્રતા-બિનપવિત્રતા
(C) સામાજિક ગતિશીલતા
(D) પરંપરાગત ધંધો
૩. સમાજના વ્યવહારના નિયમોને શું કહેવાય છે ?
(A) મૂલ્યો
(B) ધારા-ધોરણો
(C) સ્વીકૃતીઓ
(D) લોકાચાર
૪. વ્યક્તિ જે પ્રક્રિયા દ્વારા જૂથના ધોરણો શીખે અને આત્મસાત કરે છે તેને જે કહેવાય છે તે
(A) શિક્ષણ
(B) સામાજિકરણ
(C) અનુસરણ
(D) કાયદેસરતા

5. Who discussed about insider and outsider on the basis of in-group and out-group?
 (A) Robert Merton
 (B) C.H. Cooley
 (C) W.G. Sumner
 (D) G. Homans
6. In Weber's view, the ideal official in a bureaucracy performs her/his duties in a spirit of
 (A) Honesty
 (B) Sincerity
 (C) Efficiency
 (D) Impersonality
7. Social facts are :
 (A) Observable and measurable
 (B) Neither observable nor measurable
 (C) Observable but not measurable
 (D) Having no constraints
8. When there is a gap between economic development and corresponding changes in social institution it is known as
 (A) Cultural pluralism
 (B) Cultural relativism
 (C) Cultural lag
 (D) Cultural diffusion
9. Relative position or rank in a group is called
 (A) prestige
 (B) power
 (C) status
 (D) esteem

૫. આંતરજૂથ અને બાહરજૂથના આધારે પોતાના અને પારકાઓની ચર્ચાકોણે કરી
 (A) રોબર્ટ મર્ટન
 (B) સી.એચ. કુલી
 (C) ડબલ્યુ. જી. સુમર
 (D) જી. હોમન્સ
૬. વેબરના મતે અમલદાર શાહીમાં આદર્શ અમલદાર તેની ફરજ જે ભાવથી નિભાવે તે છે
 (A) પ્રામાણિકતા
 (B) નિખાલસપણું
 (C) કાર્યદક્ષતા
 (D) નિષ્પક્ષપાતી
૭. સામાજિક તથ્ય એ
 (A) નિરીક્ષણ અને માપનયોગ્ય હોય છે
 (B) નિરીક્ષણ યોગ્ય નથી તેમજ માપનયોગ્ય પણ હોતા નથી
 (C) નિરીક્ષણ યોગ્ય પણ માપન યોગ્ય હોતા નથી
 (D) કેઈપણ જાતના ક્રમાણ વગરના હોય છે
૮. જ્યારે આર્થિક વિકાસ અને તેને અંધબેસતી સામાજિક સંસ્થાઓ વચ્ચે ઉણપ (gap) હોય તો તે શું કહેવાય
 (A) સાંસ્કૃતિક બહુવિધતા
 (B) સાંસ્કૃતિક સાપેક્ષતા
 (C) સાંસ્કૃતિક મંદતા
 (D) સાંસ્કૃતિક પ્રસારણ
૯. જૂથમાં સાપેક્ષ હોદ્દા અથવા ક્રમને શું કહેવાય
 (A) માન
 (B) સત્તા
 (C) દરજ્જો
 (D) પ્રતિષ્ઠા

10. Which one of the following do not practice "Jhum" cultivation?

- (A) Naga
- (B) Gonds
- (C) Tharu
- (D) Baiga

11. Match the concepts with another:

Column I		Column II	
(a) Middle-range theories	(1) C.W. Mills	(2) G. Mosca	
(b) Circulation of elites	(3) E. Goffman	(4) R. Merton	
(c) Ruling class	(5) V.Pareto		
(d) Social drama			
(a)	(b)	(c)	(d)
(A) 4	5	2	3
(B) 1	5	2	4
(C) 4	5	1	3
(D) 2	5	1	3

12. The functional theory of stratification was first put forth by

- (A) Durkheim & Weber
- (B) Marx and Engels
- (C) Davis and Moore
- (D) Parsons & Merton

13. The most widely practiced form of marriage is

- (A) bigamy
- (B) hypergamy
- (C) hypogamy
- (D) monogamy

૧૦. નીચેમાંથી કઈ જનજાતિના લોકો જુમ (Jhum) ખેતી કરતા નથી

- (A) નાગા
- (B) ખોંડ (khonds)
- (C) થારુ (Tharu)
- (D) બૈગા (Baigus)

૧૧. વિભાવનાઓના લેખકો સાથે સાચાં જોડકાં કરો

કોષ્ટક I		કોષ્ટક II	
(a) મિડલ રેન્જ થિયરીઝ	(1) સી. ડબ્લ્યુ. મીલ્સ	(2) જી. મોસ્કા	
(b) સરક્યુલેશન ઓફ એલિટ	(3) ઈ. ગોફમેન	(4) આર. મર્ટન	
(c) રૂલિંગ ક્લાસ	(5) વી. પેરેટો		
(d) સોશયલ ડ્રામા			
(a)	(b)	(c)	(d)
(A) 4	5	2	3
(B) 1	5	2	4
(C) 4	5	1	3
(D) 2	5	1	3

૧૨. સ્તરીકરણ નો કાર્યાત્મક વાકનો સિદ્ધાંત સૌ પ્રથમ આપનાર

- (A) દુર્ખાઈમ અને વેબર
- (B) માર્ક્સ અને એન્ગલ
- (C) ડેવિસ અને મુર
- (D) પાર્સન અને મર્ટન

૧૩. લગ્નનું સૌથી વધુ પ્રચલિત સ્વરૂપ છે

- (A) દ્વિ લગ્ન પ્રથા
- (B) અનુલોભ લગ્ન
- (C) પ્રતિલોભ લગ્ન
- (D) એક પતિ-પત્ની લગ્ન

14. The mass production of goods on assembly line is known as
 (A) Fordism
 (B) Taylorism
 (C) Consumerism
 (D) Capitalism
15. Which of the following is the most significant feature of religion ?
 (A) Belief in God
 (B) Profane object
 (C) Ritual
 (D) Sacred object.
16. The most important characteristic of jointness in the joint family is
 (A) Sharing a common kitchen
 (B) Living under one roof
 (C) Pursuing same occupation
 (D) Strong sense of mutual obligations.
17. Cities are characterized by
 (A) homogeneous population
 (B) literate people
 (C) relatively less primary group relationships
 (D) high standard of living
18. Social expectations attached to social positions are known as
 (A) social status
 (B) social roles
 (C) socialization
 (D) conformity
૧૪. યંત્રો વડે મોટા પ્રમાણમાં માલના ઉત્પાદનને કઈ રીતે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) ફોરડીઝમ
 (B) ટોઈલોરિઝમ
 (C) ગ્રાહકવાદ
 (D) મૂડીવાદ
૧૫. નિમ્ન પૈકી કયું ધર્મનું એક ખૂબ મહત્વનું લક્ષણ હોય છે
 (A) ઈશ્વરમાંનો વિશ્વાસ
 (B) લૌકિક તત્વો
 (C) કર્મકાંડ
 (D) પવિત્ર તત્વો
૧૬. સંયુક્ત કુટુંબના સંયુક્તપણાનું સૌથી મહત્વનું લક્ષણ છે,
 (A) એકજ રસોડે જમવું
 (B) એકજ છત નીચે રહેવું
 (C) એકજ વ્યવસાય કરવો
 (D) પારસ્પારિક જવાબદારીની ઉંડી ભાવના
૧૭. શહેરોની લાક્ષણિકતા છે
 (A) સમરૂપવસ્તી
 (B) સાક્ષર લોકો
 (C) તુલનાત્મકરીતે અલ્પ પ્રાથમિક સંબંધો
 (D) ઉચ્ચ જીવનસ્તર
૧૮. સામાજિક હોદ્દા સાથે સંકળાયેલી અપેક્ષાઓને શું કહેવાય છે ?
 (A) સામાજિક દરજ્જો
 (B) સામાજિક ભૂમિકા
 (C) સામાજીકરણ
 (D) અનુમતી

19. Anand is unmarried and he stays with his parents and married brother. This is a case of

- (A) joint family
- (B) extended family
- (C) nuclear family
- (D) none of the above.

20. Which of the following do not belong to the conflict school

- (A) Durkheim
- (B) Dahrendorf
- (C) Simmel
- (D) Coser

21. The works of Talcott Parsons attempted to :

- (a) integrate Weber's individualism and Durkheim's holism
- (b) his focus was on studying deviations in individual action

Which of the following is correct answer ?

- (A) Both (a) and (b) are correct
- (B) (a) is wrong and (b) is correct
- (C) (a) is correct and (b) is wrong
- (D) Both (a) and (b) are wrong.

22. Structural-functionalism is criticized for

- (A) being ideologically conservative
- (B) Being ideologically radical
- (C) Ignoring order and stability
- (D) Ignoring conflict and change

૧૯. આનન્દ કુંવારો છે અને પોતાના માતા-પિતા તથા વિવાહીત ભાઈની સાથે રહે છે. આ કયા કુટુંબનો દાખલો છે ?

- (A) સંયુક્ત કુટુંબ
- (B) વિસ્તૃત કુટુંબ
- (C) એકાકી કુટુંબ
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહિં.

૨૦. નીચેમાંથી કોણ સંઘર્ષવાદી શાખાના નથી

- (A) દુર્ખાઈમ
- (B) ડહરન્ડોર્ફ
- (C) ઝિમેલ
- (D) કોઝર

૨૧. ટોલકોટ પારસન્સનો પ્રદાન જેની સમજૂતી આપે છે તે

- (a) વેબરનો વૈયક્તિકવાદ અને દુર્ખાઈમનો સમગ્રવાદ
 - (b) વ્યક્તિની ક્રિયામાં વિચલનના આભ્યાસ ઉપર તેમનો ધ્યાન કેન્દ્રસ્થ હતો
- (A) (a) અને (b) બન્ને સાચા છે
 - (B) (a) ખોટું છે અને (b) સાચું છે
 - (C) (a) સાચું છે અને (b) ખોટું છે
 - (D) (a) અને (b) બન્ને ખોટાં છે

૨૨. સંરચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મકવાદ ની ટીકા શાને માટે થાય છે

- (A) વૈચારિક રૂઢિચૂસ્ત છે તેથી
- (B) વૈચારિક ઉદામવાદી હોવાથી
- (C) વ્યવસ્થા અને સ્થિરતાની અવગણના કરતો હોઈ
- (D) સર્ઘષ અને પરિવર્તનની અવગણના કરતો હોવાથી

23. Max Weber had stated
- (a) Power is the ability to impose one's will over others even in the face of opposition
- (b) Legitimacy of power is known as authority
- Which of the following is correct answer ?
- (A) (a) is correct but (b) is wrong
- (B) (a) is wrong but (b) is correct
- (C) Both (a) and (b) are wrong
- (D) Both (a) and (b) are correct.

24. The social process by which conformity is ensured and deviance is checked is known as
- (A) Social cohesion
- (B) Cultural value
- (C) Social change
- (D) Social control

25. Shitalben worked in the office of a private company as a clerk for about 3 years. Then she passed the state civil service exam to become a mamlatdar. This mobility is known as
- (A) Vertical mobility
- (B) Intergenerational mobility
- (C) Horizontal mobility
- (D) Circulation mobility

26. (a) In totemism, objects worshipped are profane objects
- (b) Totemism is an example of elementary form of religion
- Which of the following is correct answer ?

૨૩. મેક્સ વેબરે કહ્યું કે
- (a) વિરોધની વચ્ચે પણ બિનઅંતર ઉપર પોતાની ઈચ્છાઓ લાદવી એ "શક્તિ" (power) હોય છે.
- (b) શક્તિથી સમાજસ્વીકૃતિ એ સત્તા (authority) હોય છે.
- સાચો ઉત્તર કયો છે ?
- (A) (a) સાચું છે (b) પણ ખોટું છે.
- (B) (a) ખોટું છે પણ (b) સાચું છે.
- (C) (a) અને (b) બન્ને ખોટા છે.
- (D) (a) અને (b) બન્ને સાચાં છે.

૨૪. જે સામાજિક પ્રક્રિયા દ્વારા અનુમતી ને સુરક્ષિત અને વિચલનને અંકુશમાં રાખાય છે તેને શું કહેવાય
- (A) સામાજિક સંપ
- (B) સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય
- (C) સામાજિક પરિવર્તન
- (D) સામાજિક વિચંત્રણ

૨૫. સીતાબેન એક ખાનગી કંપનીમાં કલાર્ક તરીકે ત્રણ વર્ષોથી કામ કરતા હતા. ત્યાર બાદ તેમણે મામલદાર બનવા માટે રાજ્યની વાહેવટી સેવા પરીક્ષા પાસ કરી. આ ગતિશીલતાને કેવી રીતે ઓળખાય
- (A) ઉભી ગતિશીલતા
- (B) આંતર પેઢિય ગતિશીલતા
- (C) આડી ગતિશીલતા
- (D) ચક્રાકાર ગતિશીલતા

૨૬. (a) ગણચિન્હવાદમાં જે તત્વોની પૂજા થાય છે તે લૌકિક (profane) હોય છે
- (b) ગણચિન્હવાદ એ ધર્મના પ્રારંભિક સ્વરૂપનું એક ઉદાહરણ હોય છે
- ઉપરોક્ત વિધાનોના સંદર્ભમાં નિમ્ન પૈકી કયું વિકલ્પ સાચું છે ?

- (A) Statement (a) and (b) are correct
 (B) Statement (a) and (b) are incorrect
 (C) Statement (a) is correct and statement (b) is incorrect
 (D) Statement (a) is incorrect and statement (b) is correct
27. According to census of 2001, the rate of population growth in India is
 (A) below 1.5 percent
 (B) between 2.0 percent and 2.5 percent
 (C) between 1.5 percent and 2.0 percent
 (D) above 2.5 percent.
28. Which one of the following types of societies provide favourable ground for increase in role-conflict
 (A) simple and primitive society
 (B) heterogeneous, rapidly changing society
 (C) relatively stationary society
 (D) feudal society
29. The term "little republics" as used by:
 (A) Charles Metcalfe
 (B) Robert Redfield
 (C) Samir Amin
 (D) B. Malinowski
- (A) વિધાન (a) અને (b) સાચા છે.
 (B) વિધાન (a) અને (b) ખોટા છે.
 (C) વિધાન (a) સાચું છે અને વિધાન (b) ખોટું છે.
 (D) વિધાન (a) ખોટું છે અને વિધાન (b) સાચું છે.
૨૭. ૨૦૦૧ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ભારતમાં વસ્તી વધારાનો દર શું છે ?
 (A) 1.5 ટકાથી નીચે
 (B) 2.0 ટકા અને 2.5 ટકાની વચ્ચે
 (C) 1.5 ટકા અને 2.0 ટકાની વચ્ચે
 (D) 2.5 ટકાથી ઉપર
૨૮. નીચેમાંથી કયા સમાજમાં ભૂમિકા સંઘર્ષમાં વધારો કરે એવી સાનુકુળ વરિસ્થિતીઓ મળી આવે છે
 (A) સાદો અને પ્રાથમિક સમાજ
 (B) પચરંગી અને ઝડપથી બદલાતો સમાજ
 (C) સાપેક્ષરિતે સ્થિર સમાજ
 (D) સાંચતશાહી સમાજ
૨૯. લઘુ-પ્રજાસત્તાક (little republics) શબ્દનો ઉપયોગ કોણે કર્યો ?
 (A) ચાર્લ્સ મેટકલ્ફ
 (B) રોબર્ટ રેડફિલ્ડ
 (C) સામીર આમીન
 (D) બી. માલીનોસ્કી

30. According to Talcott Parsons, social order is based on
 (A) Force and constraint
 (B) Freedom of action and belief
 (C) Sharing of cultural values
 (D) Shared norms and values

31. Who believed that social structure had nothing to do with empirical reality
 (A) S. Radcliffe Brown
 (B) V. Pareto
 (C) C. Levi-Strauss
 (D) S.F. Nadel

32. Who said that conflict is a form of co-operation
 (A) L. Coser
 (B) G. Simmel
 (C) R. Dahrendorf
 (D) R. Merton

33. When an individual occupies different statuses and performs roles related to all those statuses it is known as
 (A) Role set
 (B) Role strain
 (C) Multiple roles
 (D) Role sequence

34. According to Max Weber
 (a) charismatic authority is alien to the established institutions of society
 (b) It is temporary and unstable
 Which of the following answer is correct ?

૩૦. પાર્કસન્સના મતે સામાજિક-વ્યવસ્થા શાના ઉપર આધારિત હોય છે
 (A) બળ અને દબાણ
 (B) ક્રિયાઓ અને વિશ્વાસોની સ્વતંત્રતા
 (C) સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોનું સાહિયારા પણું
 (D) સાહિયારા ધોરણો અને મૂલ્યો

૩૧. અનુભવજન્ય વાસ્તવિકતા સાથે સામાજિક માળખાને કોઈજ નિસ્ખત નથી તેવું કોણ માને છે ?
 (A) જોસ. રેડક્લિફ બ્રાઉન
 (B) વી. પેરેટો
 (C) સી. લેવી. સ્ટ્રોસ
 (D) એસ. એફ. નાડેલ

૩૨. સંઘર્ષ એ સહકારનું એક સ્વરૂપ છે એવું કોણે કહ્યું ?
 (A) એલ. કોઝર
 (B) જી. સીમેલ
 (C) આર. ડેહરન્ડોર્ફ
 (D) આર. મર્ટન

૩૩. જ્યારે એક વ્યક્તિ વિવિધ દરજ્જાઓ ધરાવે છે અને તે સર્વ દરજ્જાઓને લગતી ભૂમિકાઓ ભજવે છે ત્યારે તેને શું કહેવાય છે
 (A) ભૂમિકા સેટ
 (B) ભુમિકા-તાણ
 (C) બહુવિધ ભુમિકા
 (D) ભૂમિકા ક્રમ

૩૪. મેક્સ વેબરના મતે
 (a) ચમત્કારી સત્તા એ સમાજની પ્રસ્થાપિત સંસ્થાઓ માટે અબળ હોય છે
 (b) એ અલ્પકાલિન અને અસ્થિર હોય છે
 સાચો ઉત્તર કયો છે ?

- (A) Both (a) and (b) is wrong
 (B) (a) is correct but (b) is wrong
 (C) (a) is wrong but (b) is correct
 (D) Both (a) and (b) are wrong.

35. Who from amongst the following sociologists has distinguished on the functional basis organic solidarity from mechanical solidarity found in society ?

- (A) Emile Durkheim
 (B) Vilfred Pareto
 (C) Radcliffe Brown
 (D) Malinowski

36. According to Maxian formulation, mode of production consists of

- (A) land and raw material
 (B) machine and manufacture
 (C) work activity and labour process
 (D) means and relations of production

37. Match Column I with Column II

Column I	Column II
(a) Parsons	(1) Latent-Manifest function
(b) Merton	(2) Functional prerequisites
(c) Malinowski	(3) Structural functionalism
(d) Radcliffe-Brown	(4) Functional needs

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	1	4	3
(C)	3	4	2	1
(D)	4	3	1	2

- (A) (a) અને (b) બંને સાચાં છે
 (B) (a) સાચું છે (b) ખોટું છે
 (C) (a) ખોટું છે અને (b) સાચું છે
 (D) (a) અને (b) બંને ખોટાં છે

૩૫. નીચેમાંથી કયા સામાજશાસ્ત્રીએ સમાજમાં જોવા મળતી જૈવિક એકતા અને યાંત્રિક એકતા (mechanical solidarity) નો તફાવત પ્રકાર્યાત્મકના આધારે આપ્યો છે

- (A) ઈમાયલ દુર્ખાઈમ
 (B) વિલફ્રેડ પેરેટો
 (C) રેડક્લિફ બ્રાઉન
 (D) મેલિનોવસ્કી

૩૬. માર્ક્સવાદી ધારણા મુજબ “ઉત્પાદનની ઢબ” ના તત્ત્વો શું હોય છે

- (A) જમીન અને કાચો માલ
 (B) યંત્રો અને ઉત્પાદિત માલ
 (C) કામગિરી અને કામની પ્રક્રિયાઓ
 (D) સાધનો અને ઉત્પાદનના સંબંધો.

૩૭. કોષ્ટક I અને કોષ્ટક II ના સાચાં જોડકાં કરો.

કોષ્ટક I	કોષ્ટક II
(a) પારસન્સ	(1) અપ્રકટ અને પ્રકટ પ્રકાર્યો
(b) મર્ટન	(2) પ્રકાર્યાત્મક
(c) મેલિનોવસ્કી	(3) સંરચનાત્મક-પૂર્વ જરૂરિયાતો
(d) રેડક્લિફ બ્રાઉન	(4) સંરચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મકવાદ
	(4) સંરચનાત્મક પ્રકાર્યાત્મક

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	1	4	3
(C)	3	4	2	1
(D)	4	3	1	2

38. Statement : (1) Social inequality is a universal phenomenon

Course : (2) No society is devoid of division of labour in one or the other form

Which of the following is correct answer ?

- (A) 1 and 2 both are true, but 2 doesn't give a true answer to explain 1
 (B) 1 and 2 both are true and 2 truly explains 1
 (C) 1 is true but 2 is wrong
 (D) 1 is wrong but 2 is true.

૩૮. વિધાન (૧) સામાજિક વિષમતા એક સાર્વત્રિક ઘટના છે.

કારણ (૨) કોઈપણ સમાજ એક અથવા બીજા સ્વરૂપના શ્રમ વિભાજનથી મુક્ત નથી.

સાચો ઉત્તર કયો છે ?

- (A) ૧ અને ૨ બંને ખરાં છે પરંતુ ૨ એ ૧ ની સમજૂતી આપતો સાચો જવાબ નથી.
 (B) ૧ અને ૨ બંને ખરાં છે અને ૨ એ ૧ ની સમજૂતીનો સાચો જવાબ છે.
 (C) ૧ ખરૂં છે પણ ૨ ખોટું છે.
 (D) ૧ ખોટું અને ૨ ખરૂં છે.

39. Match Column I with Column II

Column I (Author)				Column II (Publication)			
(a)	Karl Max			(1)	Class and class conflict in industrial society		
(b)	R. Dahrendorf			(2)	Functions of social conflict		
(c)	R. Collins			(3)	Conflict sociology		
(d)	L. Coser			(4)	The German Ideology		
	a	b	c	d			
(A)	1	2	4	3			
(B)	2	3	1	4			
(C)	3	4	2	1			
(D)	4	1	3	2			

૩૯. કોષ્ટક I ને કોષ્ટક II સાથે સાચું જોડકું દર્શાવો.

કોષ્ટક I (લેખક)				કોષ્ટક II (પ્રકાશન)			
(a)	કાર્લ માર્ક્સ			(1)	કલાસ એન્ડ કલાસ કાન્ફ્લિક્ટ ઇન ઇન્ડસ્ટ્રીયલ સોસાયટી		
(b)	આર ડેરહન્ડોર્ફ			(2)	ફંક્શન્સ ઓફ સોશયલ કાન્ફ્લિક્ટ		
(c)	આર. કોલિન્સ			(3)	કાન્ફ્લિક્ટ સોશયલોજી		
(d)	એલ-કોઝર			(4)	દ. જર્મન આઈડીઓલોજી		
	a	b	c	d			
(A)	1	2	4	3			
(B)	2	3	1	4			
(C)	3	4	2	1			
(D)	4	1	3	2			

40. Match the concepts in column I with the author in column II

Column I				Column II	
(a)	Dialectical materialism	(1)	Weber	(2)	Parsons
(b)	Collective conscience	(3)	Marx	(4)	Durkheim
(c)	Pattern variables				
(d)	ideal type				
	a	b	c	d	
(A)	3	4	2	1	
(B)	4	3	1	2	
(C)	2	3	1	4	
(D)	1	2	3	4	

૪૦. કોષ્ટક I ની વિભાવનાઓના કોષ્ટક II ના લેખકો સાથે જોડકાં કરો.

કોષ્ટક I (લેખક)				કોષ્ટક II (પ્રકાશન)	
(a)	દ્વન્દ્વાત્મક ભૌતિકવાદ	(1)	વેબર	(2)	પારસન્સ
(b)	સામુહિક ચેતના	(3)	માર્ક્સ	(4)	દુર્ખાઈમ
(c)	પેટર્ન વેરિએબલ				
(d)	આદર્શ પ્રકૃપ				
	a	b	c	d	
(A)	3	4	2	1	
(B)	4	3	1	2	
(C)	2	3	1	4	
(D)	1	2	3	4	

41. According to Parsons, which of the following performs adaptive function?

- (A) economy
(B) policy
(C) law
(D) school

૪૧. પારસન્સના મત મુજબ નિમ્ન પૈકીથી કયું અનુકૂળતાનું કાર્ય કરે છે ?

- (A) અર્થ વ્યવસ્થા
(B) રાજ્ય-વ્યવસ્થા
(C) કાયદો
(D) શાળા

42. The method used by Durkheim in his study of Suicide is known as :

- (A) Etiological method
(B) Survey method
(C) Causal analysis
(D) Statistical method

૪૨. દુર્ખાઈમે આત્મહત્યાના અભ્યાસમાં જે પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો તે પદ્ધતિ ઓળખાવો છે ?

- (A) કારણશાસ્ત્ર પદ્ધતિ
(B) સર્વે પદ્ધતિ
(C) કાર્યકારણના સંબંધોનું વિશ્લેષણ
(D) આંકડાકીય પદ્ધતિ

43. Education has no effect on social mobility. This is an example of
 (A) Null hypothesis
 (B) Substantive hypothesis
 (C) Theory
 (D) Law
44. Reconstructing history through recording of narratives of individuals is known as
 (A) Historical method
 (B) Life History
 (C) Oral History
 (D) Narrative History
45. Which one of the following tools of data collection is used in all scientific studies
 (A) Case-study
 (B) Observation
 (C) Participant observation
 (D) Interview
46. The sampling procedure in which each unit in a defined population has an equal chance of being chosen, and the selection of any one unit has no effect on the selection of any other is called
 (A) purposive sampling
 (B) random sampling
 (C) simple random sampling
 (D) purposive stratified sampling
47. When is a pilot study conducted ?
 (A) before commencement of planned research
 (B) after research is completed
 (C) anytime during research
 (D) when formulating the research problem
૪૩. શિક્ષણની સામાજિક ગતિશીલતા ઉપર કશી અસર પડતી નથી. આ વિધાન શાનો દાખલો છે ?
 (A) 'નલ' ઉપકલ્પના
 (B) સશક્ત ઉપકલ્પના
 (C) સિદ્ધાંત
 (D) કાયદો
૪૪. વ્યક્તિના વૃત્તાંત દ્વારા આલેખિત ઇતિહાસના પુનઃગઠનને ઓળખવામાં આવે છે.
 (A) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
 (B) જીવન ઇતિહાસ
 (C) મૌખિક ઇતિહાસ
 (D) વૃત્તાંતિક ઇતિહાસ
૪૫. બધાજ વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસોમાં માહિતી એકત્રિકરણના નીચેના સાધનોમાંથી કયા એક સાધનનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) કેસ-સ્ટડી (એકમ તપાસ)
 (B) નિરીક્ષણ
 (C) સહભાગી નિરીક્ષણ
 (D) મુલાકાત
૪૬. નિદર્શન પસંદગી માટે એક પરિભાષિત વસ્તીમાંથી પ્રત્યેક એકમને નિદર્શનમાં ચૂંટાઈ આવવાની સરખી તક મળે છે, અને કોઈપણ એક એકમની પસંદગીને લીધે બીજા એકમની પસંદગી અસર પામતી નથી. તેને કઈ વિધી કહેવાય છે ?
 (A) હેતુલક્ષી નિદર્શન
 (B) ચંદ્રચંદ્ર નિદર્શન
 (C) સરળ ચંદ્રચંદ્ર નિદર્શન
 (D) હેતુલક્ષી સ્તરિત નિદર્શન
૪૭. પાઈલોટ સ્ટડી ક્યારે હાથ ધરાય છે ?
 (A) આયોજિત સંશોધન હાથ ધરતા અગાઉ
 (B) સંશોધન પુરું થઈ ગયા પછી
 (C) સંશોધન દરમિયાન ગમે ત્યારે
 (D) સંશોધન પાઠના ઘડતર વખતે

48. When each case in the universe being studied has a fixed chance of being selected in two simple, it is known as

- (A) Probability
- (B) Random sampling
- (C) Purposive sampling
- (D) Stratified sampling

49. The variable whose influence we want to remove is called

- (A) Independent variable
- (B) Control variable
- (C) Dependent variable
- (D) Intermediate variable

50. (a) According to Durkheim, rate of suicide varies according to degree of normative regulation

(b) Egoistic suicide occurs carrying to lack of normative regulation.

According to you these light of above which one of the following statement is true

- (A) Statement (a) and (b) are correct
- (B) Statement (a) and (b) are incorrect
- (C) Statement (a) is correct and statement (b) incorrect
- (D) Statement (a) is incorrect and statement (b) is correct.

૪૮. જ્યારે અભ્યાસ હેઠળ આવરી લેવાયેલ સમષ્ટિમાંના પ્રત્યેક એકમને નિર્દેશનમાં પસંદગી પામવાની અગાઉથી નક્કી કરાયેલી તક મળે છે તેને શું કહેવાય છે ?

- (A) સંભવિતતા
- (B) યદરહ નિદર્શન
- (C) હેતુલક્ષી નિદર્શન
- (D) સ્તરિત નિદર્શન

૪૯. પરિવર્ત્યો જેની અસરકારકતા આપણે દૂર કરીએ તેને કયું પરિવર્ત્ય કહેવાય

- (A) સ્વતંત્ર
- (B) નિયંત્રિત
- (C) આધારિત
- (D) મધ્યસ્થ

૫૦. (a) દુર્ખાઈમના મતે, આત્મહત્યાનો દર ધોરણોથી થતા નિયંત્રની કક્ષા ઉપર આધાર રાખે છે.

(b) આત્મહત્યાની આત્મહત્યા ધોરણોથી થતા નિયંત્રણના અભાવને લીધે થાય છે.

ઉપરોક્તના સંદર્ભમાં તમારા મતે નિમ્ન પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) (a) અને (b) બંને વિધાન સાચાં છે
- (B) (a) અને (b) બંને વિધાન ખોટાં છે
- (C) (a) વિધાન સાચું છે અને (b) વિધાન ખોટું છે
- (D) (a) વિધાન ખોટું છે અને (b) વિધાન સાચું છે

ROUGH WORK